

Sarah Challis

Weerzien in de woestijn

Emily

Op een heldere, frisse zaterdagmiddag in april gaf ik mijn vader trillend een arm. We stonden op het punt om samen het uit grijze steen opgetrokken kerkje binnen te gaan, dat in het dorpje Over Crompton staat, in het district Dorset, waar ik ben geboren en getogen. We bleven binnen even staan en ik rook de lelies die mijn moeder en tante Sadie op het altaar hadden gezet en de kille, bedwelmende lucht van narcissen en hyacinten die bij elke kerkbank stonden. Een zee van gezichten draaide zich naar me om en in zijde gestoken billen schoven op de banken, terwijl er een verwachtingsvol geroezemoes uit de gemeente opklonk.

Ik kon niet meer terug, niet dat ik dat wilde. Het was eindelijk zover, mijn trouwdag. Het orgel zette in en voor in de kerk zag ik Hugh overeind komen en het gangpad in stappen om me met een brede en spontane glimlach te begroeten. Hij zag er mooi uit in het pak dat ik hem tijdens de uitverkoop in januari opgedrongen had, want pakken waren niet aan hem besteed. Helaas was de kapper nogal drastisch tekeergegaan en waren zijn karakteristieke lange, bruine lokken verdwenen. Hij zag er jeugdiger en ook wat ruiger uit, als een jonge soldaat die nog maar net is opgeroepen.

Hugh mag dan antropoloog zijn en de exotische rituelen van verafgelegen stammen bestuderen, toch heeft hij een afkeer van zulke activiteiten in zijn eigen leven. Het was dus maar goed dat ik er nooit van had gedroomd om door een onder bloemen bedolven koets van de boerderij van mijn ouders naar de kerk te

worden gereden of van een hele horde bruidsmeisjes en bruidsjonkers of van een boog gemaakt van hooivorken. Ook ik gaf de voorkeur aan een eenvoudige bruiloft. Ik had een klein aantal gasten uitgenodigd en droeg een roomkleurige mouwloze jurk met een wollen jasje. Mijn donkere haar viel los tot op mijn schouders.

We hadden natuurlijk ook in Londen en alleen voor de wet kunnen trouwen, zonder enige poespas, maar ik ben wel een Kingsley, een afstammeling van een van de oudste boerenfamilies in Dorset, en het leek me passend dat ik mijn huwelijksgeloften in het kerkje zou afleggen waar mijn voorouders op de aangrenzende begraafplaats hun laatste bestemming gevonden hadden. Het kerkje ligt op korte afstand van de boerderij waar ik ben opgegroeid en waar ik met mijn nichtje Clemmie vaak bruiloftje speelde met behulp van een kanten tafelkleed als jurk en een trekringetje van een blikje fris als trouwring.

Ik ben enig kind, maar op de voorste rijen in de kerk zaten mijn zes neven, Clemmies broers, allemaal even lang en met de opvallende goudblonde haardos waar de Kingsleys om bekendstaan. Ze keken me geamuseerd aan, want daar liep ik, hun mollige (want dat was ik als kind) nichtje Emily die daar maar even die dag zou trouwen. ‘Daar zul je haar hebben! Daar is Em! Niet te geloven, toch? Die arme ziel weet vast niet wat hem te wachten staat.’ Ik hoorde ze dat al bijna fluisteren, terwijl ze elkaar aanstootten en hun nek uitrekten.

Voor hen zat mijn moeder, met een grote, platte hoed en mooi opgemaakt. Een wereld van verschil met de rest van de Kingsleydames in hun onflatteuze kleding. Die waren beter in het keuren van een melkkoe of een springpaard dan in bepalen wat ze voor een bruiloft aan moesten trekken. Naast haar zat tante Ellen se-reen te stralen en daarnaast zat oom Peter, de broer van mijn vader. Hij zat al sinds het ontbijt aan de whiskey. ‘Even een opkikkertje’ noemde hij dat, en nu stond hij te zwaaien op zijn benen

terwijl het orgel mijn schreden door het gangpad galmend begeleidde.

Mevrouw Timmis zat in haar rolstoel naast het preekgestoelte. Het kleine, kromme mensje was net een vogeltje, zoals ze daar zat, met hangend hoofd en haar handen gevouwen onder haar kin. Ik had geen idee of ze beseftte dat ik daar met mijn vader aan kwam lopen om me bij mijn aanstaande echtgenoot te voegen. Na een reeks kleine beroertes was haar vaak niet duidelijk wat er om haar heen gebeurde. Toch speelde ze een belangrijke rol in mijn leven, want door haar had ik Hugh leren kennen.

Aan de andere kant van het gangpad stak Hughes kleine familie magertjes af bij de groten getale Kingsleys. Zijn vader en moeder, de een klein, de ander lang, maar allebei schuchter en onopvallend, stonden recht voor zich uit te kijken, alsof ons trouwfeest een beproeving was. Het was me een raadsel hoe zo'n nederig stel niet alleen een briljante en excentrieke man als Hugh had voort kunnen brengen, maar ook nog eens een dochter als Erica, zijn felle bondgenoot. Zij werd vergezeld door Neil, haar timide man, die voor de BBC werkte, en hun vreselijke zoontje Matthias. Ze hadden alledrie hetzelfde pagekapsel en droegen onbestemde milieuvriendelijke kleding van hennep en vegetarisch schoeisel. Straks zouden ze tegenover de veehouders en fervente aanhangers van de vossenjacht van mijn kant van de familie komen te staan.

Waarom was ik plotsklaps bloednerveus zodra we bij het altaar aankwamen? Mijn handen trilden en door een tic in mijn linker-knie ging de zoom van mijn jurk driftig heen en weer. Mijn vader trok voorzichtig zijn arm terug en Hugh kwam naast me staan. Ik moest mezelf eraan herinneren dat ik hem glimlachend aan moest kijken en geen verstoorde blikken moest werpen op zijn totaal verknipte haar. Hoe kon het nu langs me heen zijn gegaan dat hij een afspraak bij een schaapscheerder had gemaakt? Ik had

de hele bruiloft tot in de puntjes geregeld. Aangezien ik in Londen als lerares op een basisschool werk, ben ik het gewend om orders uit te delen. Mijn grote dag had ik dan ook aangepakt alsof het een schoolopdracht was voor mijn klas met zesendertig zevenjarigen. Mijn moeder had er iets van gezegd. ‘Lieve hemel, Emily! Ik wil je graag helpen, maar dan moet je wel een andere toon tegen me aanslaan; jij bent mijn juf niet.’

Hugh en ik passen uitstekend bij elkaar, want ik was al snel tot de ontdekking gekomen dat hij iemand nodig had om dingen voor hem te regelen. Hij is altijd en eeuwig van alles kwijt, zou zijn eigen hoofd nog vergeten als dat niet op zijn romp vastgeschroefd zou zitten en is het toonbeeld van een verstrooide professor. Maar als hij iets wil, dan bijt hij zich er ook helemaal in vast. Hij wilde bijvoorbeeld per se met mij trouwen.

We hebben elkaar ongeveer een jaar geleden leren kennen. Ik was nog verdrietig nadat een lange relatie was beëindigd. Ik ga het geen liefdesrelatie noemen, want hoewel ik tijdens de schoolperiode en de universiteit zeker van Ted hield, waren de jaren erna een tranendal geweest. Inmiddels weet ik dat ik een droom najoeg die nooit in vervulling zou gaan. Pas toen ik Hugh leerde kennen, werd me dat duidelijk. Stukje bij beetje werd ik verliefd op de man met het afgrijselijke kapsel die vandaag met me zou trouwen.

De afschuwelijke romantische hunkering en het verdriet dat Ted me had aangedaan, schenen allemaal bij elkaar te komen en als bij een dambreuk voerde het water me mee naar mijn redder Hugh. De lieve, fatsoenlijke, aardige, slimme en onbaatzuchtige Hugh. Zo snel als ik het nu beschrijf, ging het natuurlijk niet. Hugh deed soms veldwerk of moest in een of ander ver land een lezing houden, en ik had het druk met mijn vermoeiende baan als schooljuf. Maar toen we elkaar eenmaal hadden leren kennen, waren we net twee postduiven die terug vlogen naar het hok om

liefdevol tegen elkaar te koeren... Maar dan iets anders. Hugh is waanzinnig vaag en schijnt vaak vergeten te zijn dat ik nog besta; hij heeft totaal geen kaas gegeten van de gangbare romantiek. Mij vallen geen dozen bonbons en flessen champagne of liefdes-sms'jes of attenties in een hartvorm ten deel. Terwijl de ontrouwe Ted daar nu juist zo gul mee was geweest.

En toen begon de dienst en zongen we hand in hand psalm 87. Tot mijn verbazing had Hugh een prachtige bas. Wat gek dat ik hem nog niet eerder had horen zingen. Een jaar is blijkbaar niet lang genoeg om alles over iemand te ontdekken. Achter ons jankten de Kingsleys als een meute melodieuze honden mee. Ze vinden het heerlijk om in alles beter te zijn, en dat geldt ook voor zingen in de kerk. Hugh en ik keken elkaar aan en glimlachten liefdevol. Hij gaf me een kneepje in mijn hand. Ik ben dol op zijn vingers, ze zijn lang en elegant en zien er gevoelig uit. Heel anders dan de rode stompjes van mijn familie.

Debbie, onze vrouwelijke dominee – mijn vader noemt haar 'de dominese' – ging ons voor in gebed en ik hield mezelf voor goed te luisteren zodat ik er geen woord van zou missen. Zodra ze onze families en vrienden begroette die getuigen waren van ons huwelijk, dacht ik meteen aan Clemmie en hoe erg ik het vond dat ze niet bij haar lange broers in de kerkbank zat. Clemmie is mijn vriendin, altijd al geweest, en dat zij ontbrak, was het enige minpuntje aan de hele dag.

Ik moest aan haar denken omdat er door haar een gat viel dat door niemand anders opgevuld kon worden. Juist zij had hier moeten zijn, dit met mij beleven. Zij was het ontbrekende puzzelstukje van mijn leven. Ze had er van meet af aan bij moeten zijn en me moeten zeggen dat het een verstandige beslissing van me was om met Hugh in het huwelijksbootje te stappen. Ze had samen met mij op mijn vrijgezellenavond dronken moeten worden. Ze had erbij moeten zijn om de jurk uit te kiezen en te be-

spreken wat voor kapsel erbij zou staan. Clemmie is mijn zielsverwant, ze betekent meer voor mij dan een nichtje of een hartsvriendin. We hadden per slot van rekening op negenjarige leeftijd met een mes in onze pols gesneden en ons bloed vermengd om daarmee ons zusterschap te bezegelen. We zegden toe er altijd voor elkaar te zijn.

Clemmie is erg bijzonder. Mensen zijn onder de indruk van haar bijzondere schoonheid. Er zit een spoortje exotisch bloed in de familie Kingsley, dat zo af en toe komt bovendrijven en een Vikingkoning of een Saksische krijgsheer voortbrengt. Dat gaat zowel voor Clemmie als voor mijn vader op. Ze bezitten allebei een stralende schoonheid en een innemende charme. Mijn vader kreeg dankzij zijn romantische, knappe uiterlijk niet alleen de hand van mijn moeder, die als stadse een buitenstaander was, maar ving bovendien veel aandacht van talloze andere vrouwen op wie hij met grote regelmaat hopeloos verliefd werd.

Dat ligt bij Clemmie anders. In onze jeugd bewonderden de plaatselijke jongens, de zonen van de boeren uit de buurt en vele anderen haar vanaf een afstandje, terwijl ze rotzooiden met de stevige vrolijke meisjes, die daar maar al te blij om waren. Clemmie was te afstandelijk en te onbereikbaar. Ze was te onverschillig en te vaag. Haar peilloze blauwe ogen waren te verwarrend, en wat nog het ergste was: zij zag hen niet staan. Zij werd nooit achter in een geleende auto betast of gekust onder het paard bij gymnastiek. Ze gilte, flirtte en piepte niet als ze werd geplaagd en ruw werd beetgepakt, wat de plaatselijke plattelandjongens als vrijen beschouwden. Geen enkele jongen zou het gewaagd hebben om met Clemmie te scharrelen. Zij was als een middeleeuwse prinses, terughoudend en kuis, alsof ze in een kasteel woonde omringd door een ondoordringbare doornhaag.

Onze oudtante Mary kwam, toen Clemmie zich als tiener beklagde dat ze nog geen vriendje had, met het idee op de propfen

dat ze in de verkeerde tijd geboren was. ‘Jij bent het soort meisje dat een man nodig heeft die strijd voert en van vrouwen houdt,’ had ze gezegd. Haar kleine, donkere ogen glommen van een verdorven kennis die ze niet aan ons ging doorgeven. Ik kan me die woorden nog precies herinneren, omdat ik me er op dat moment kapot aan ergerde. Ik voelde me er heel gewoontjes door. Maar ik kan me ze ook nog herinneren omdat ze profetisch waren.

De boerderij van mijn ouders ligt dicht bij de kerk, dus Hugh en ik kunnen gearmd onze gasten voorgaan, over het kerkpad langs de scheefstaande, met mos begroeide grafstenen en vrolijke narcissen, naar de receptie die in een kleine tent in de tuin zal plaatsvinden. Ik had die liever in het gemeentehuis gehouden, maar daar wilde mijn moeder niets van weten. ‘Ik heb hier jaren op gewacht,’ zei ze. ‘En ik had de hoop eigenlijk al opgegeven!’ voegde ze er geslepen aan toe. Zij was op haar tweeëntwintigste getrouwd en iedere bruid ouder dan vijftwintig vond ze behoorlijk oud. Dat ik al achter in de twintig was, had haar erg dwarsgezet. ‘Ik wil geen ongetrouwde dochter als een molensteen om mijn nek hangen,’ voegde ze me, tactisch als altijd, regelmatig toe. ‘Jouw vader en ik willen nog een paar jaar onbezorgd doorbrengen voordat we aan de rollators en de trapliften gaan.’

Het gras van het kerkhof was onlangs gemaaid en glansde nat. De heldergroene sprietjes plakten aan de schoenen van de mensen die afweken van het grindpad, waar hier en daar een viooltje zijn kopje opstak tussen de gebarsten stenen die het pad afbaken. Boven het geroezemoes van de gasten uit was het gekabbel van de rivier te horen die de hele vallei doorkruiste. Het lentebuitje van de dag ervoor had de stroom, die dwars door het dorpje liep, van vers water voorzien. De oevers stonden vol met daslook, dat prikkelde in mijn neus. Buiten dat kabaal was het geblaas van de schapen en lammetjes te horen die ronddartelden op de heuvels.

De lucht zag er dreigend uit, grote donkere wolken verduisterden de zon, en we gingen nog wat sneller lopen. Het weer was onvoorspelbaar, het ene moment zon, het andere een heftige regenbui. We liepen lachend verder, met een schuin oog op de lucht. Er vielen een paar druppels en enkele mensen staken al een paraplu op, maar wij hadden inmiddels het erf bereikt. We haastten ons over het pad en het erf, waar het akelig stil was doordat mijn vader een jaar geleden met de melkveehouderij was opgehouden. Vervolgens liepen we de twee oude stenen treden op naar het tuinhek en naar de beschutting van de mooie gestreepte feesttent.

‘Wij boffen maar,’ zei Hugh. Hij trok me naar zich toe en plantte een kusje boven op mijn hoofd. ‘Regen is een gunstig voortekenen.’

‘Een zonnetje lijkt me gunstiger,’ merkte ik op, de eeuwige pessimist.

‘In Afrika niet,’ zei hij. ‘Integendeel zelfs! Regen duidt daar op een vruchtbare vrouw en een volle graanschuur.’

‘Een kleintje op komst!’ schreeuwde een neef.

‘Mevrouw Timmis komt eraan, uit de weg!’ riep Pete, de jongste neef, die de rolstoel onder zijn beheer had. Tom en hij droegen haar de treden op en scheurden naar de droge tent. Mevrouw Timmis, keurig gekleed in een blauw mantelpak dat om haar iele gestalte heen hing en een olijke groene baret die ooit van tante Mary was geweest, keek verrast op bij de vliegende vaart waarmee ze voortbewogen werd. In het verzorgingshuis was het ritje door de gang naar de woonkamer al een hele gebeurtenis. Stephen overhandigde haar een glas champagne en ik hurkte naast haar neer.

‘Ik ben het, mevrouw Timmis, Emily!’

‘Dat weet ik, schatje.’ Haar stem bibberde een beetje en ze sprak onduidelijk. ‘Dit is je trouwdag!’

‘Ja. Ik ben met Hugh getrouwd. Ik heb hem in Mali, in Afrika, leren kennen. Op de plek waar Clemmie en ik de as van tante Mary hebben verstrooid. Weet u nog?’

Ik dacht heel even een vonkje begrip in haar troebele bruine ogen te zien oplaaien. ‘Niet zo goed meer, lieverd,’ antwoordde mevrouw Timmis vaag. ‘Was dat nog voor de oorlog?’

‘Nee, mevrouw Timmis. Tante Mary is een jaar geleden overleden. U woonde samen met haar in Jasmine Cottage, hier in dit dorp. Weet u dat nog? Na haar overlijden bent u naar The Willows verhuisd. Voordat Clemmie en ik naar Mali gingen, hebt u ons hele verhalen verteld over Mary’s en uw jonge jaren. U was de enige die wist dat ze in een Franse kolonie in Afrika heeft gewoond. En dankzij u wisten we waarom ze haar as daar verstrooid wilde hebben.’ U hebt ons heel wat verteld, dacht ik, behalve wat het meest telde: de waarheid, die u al jarenlang verborgen hield.

‘O ja? Ik kan het me helaas niet meer herinneren. Mijn geheugen is zo slecht!’

‘Haar vader werkte voor het koloniale bestuur en zij ging hem in Afrika opzoeken. Ze is toen verliefd geworden.’

Mevrouw Timmis’ hand trilde en ze morste champagne op haar bloes.

Hugh legde zijn hand op mijn arm. ‘Laat gaan, Emily,’ zei hij vriendelijk. ‘Het heeft geen nut. Ze is helemaal overstuur.’

‘Ze moet het weten van Clemmie,’ zei ik. ‘Ze was dol op Clemmie.’

‘Zal ik u eens wat vertellen, mevrouw Timmis?’ Ik ging door, ook al was ze zo ver mogelijk achteruit gaan zitten. ‘Hugh en ik gaan op huwelijksreis naar Afrika, naar Mali. Hugh moet daar nog wat werken en ik ga op zoek naar Clemmie!’

Mevrouw Timmis keek me opeens aandachtig aan. ‘Clemmie? Is ze daar? In die afschuwelijke woestijn?’

‘Ja, dat klopt. Ze is daar gebleven. Ik heb u daar alles over ver-

teld. Ze werd verliefd, net als tante Mary, maar zij is wel gebleven. Ze zit daar nog en ik ga haar hopelijk zien.'

'Verliefd? Op die ene man, die inboorling?' Mevrouw Timmis was duidelijk in de war en ze ratelde door, haar eigen chaotische gedachten volgend. 'Ik ken hem uiteraard niet. Hij was niet in het kamp bij de vrouwen. Die afschuwelijke tent! Het zand! De hitte! Lieverd, je hebt geen idee. Ze was heel erg ziek. Ik dacht dat ze zou sterven.' Door de opwindning werd haar stem krachtiger.

'Nee, mevrouw Timmis, dat was Mary, niet Clemmie. Dat gebeurde jaren geleden, nog voor de oorlog. Clemmie zit er nu. Het gaat goed met Clemmie, er is niets met haar aan de hand.'

Daar klopte natuurlijk niks van, want ik had geen flauw idee hoe het met Clemmie ging. Ik had al drie weken niets van haar gehoord en door haar laatste e-mail maakte ik me grote zorgen. Ze had het over 'narigheid' en 'problemen'. Ze zei dat het goed met haar ging, maar dat het allemaal 'niet meeviel'. Soms, schreef ze, was ze erg eenzaam.

Toen ik dat bericht aan Hugh liet lezen, had hij zijn schouders opgehaald. 'Dat is niet erg verwonderlijk,' zei hij. 'Het was te verwachten. Je had het al voorspeld toen ze wou blijven. De huwelijksreis is over, zou ik zo zeggen.' Dat stelde me niet erg gerust.

'Dat heette toen de Franse Soedan, Emily,' ging mevrouw Timmis door. 'Haar vader was daar gouverneur. Kolonel Barthelot, een zeer voorname man. Zo luidde Mary's meisjesnaam.'

'Ja, mevrouw Timmis, dat is zo, maar ik heb het nu over Clemmie. Ik ga op bezoek bij Clemmie.'

'Ik heb haar in mijn eentje thuisgebracht. Ze was doodziek. Ze waren me vreselijk dankbaar. Het viel niet mee, het was een loodzware reis. Reizen was een misère. Bovendien waren we ook nog eens twee onbegeleide jonge vrouwen. De oorlog was toen net uitgebroken.'

Ik gaf het op. Mevrouw Timmis was terug in het verleden en

dat was echter voor haar dan de werkelijkheid. Ik gaf haar een klopje op haar hand en bracht het champagneglas naar haar mond toe. Ik wenkte Stephen en die kwam bij haar zitten om naar het verhaal te luisteren. Ik had het al eerder gehoord, de bijgeschaafde versie van wat er was gebeurd. Op die manier kon Beryl Timmis de last van haar geweten dragen.

‘Dat weet ik,’ zei ik sussend, hoewel ik dat nooit echt zou doen. Waar zij het over had was voorgoed verloren. Gebeurtenissen in een afgelegen land, waar de meedogenloze zon en het zand de voetstappen in het verleden en het heden uitwisten, zullen nimmer begrepen of verklaard worden. We konden alleen nog maar de stukjes, die haar gebrekkige en bevooroordeelde geheugen te berde bracht, aan elkaar passen. ‘U hebt uw best gedaan,’ zei ik troostend. ‘U hebt Mary thuisgebracht.’ Dat was ook zo en mevrouw Timmis had dat vast uit onbaatzuchtigheid en met de beste bedoelingen voor tante Mary gedaan.

‘Ja, dat heb ik inderdaad gedaan! Ik heb haar thuisgebracht. Iedereen zei dat ik haar leven had gered. Haar vader was me erg dankbaar. Dat was zo’n charmante man. Een heer, in elk opzicht, ook al was hij dan Frans. Pas later, toen ze helemaal was opgeknapt, is ze met Timothy Kingsley getrouwd.’ Oudoom Timothy, de saaiste man in heel Dorset, als ik mijn vader moet geloven.

‘Hugh en ik gaan ernaartoe, mevrouw Timmis. We vertrekken maandag.’

‘O, maar dat kun je beter niet doen, lieverd!’ zei mevrouw Timmis geschrokken. ‘Het is een hardvochtig en bar land. Mary wou er nooit meer naartoe, weet je.’

Nee, dat geloof ik best, dacht ik. Zij was in de overtuiging dat haar geliefde haar had verlaten en haar kindje was overleden. Er was niets om naar terug te keren. Ze gaf zich over aan een leven vol teleurstellingen, aan grauwe Londense straten, regen, een leigrijze lucht en een saaie Engelse echtgenoot. Na twintig jaar we-

duwschap was ze in het slaperige Over Crompton gaan wonen, met mevrouw Timmis als gezelschap. Ondanks alles en zonder ook maar iets te laten merken van hoe ze zich voelde, had de woestijn haar nog steeds in zijn macht. Wij als familie waren stomverbaasd toen we hoorden dat ze haar as uitgerekend daar verstrooid wilde hebben. Clemmie en ik nog het meest, aangezien wij waren verzocht haar laatste wens te vervullen.

Clemmie had erop gestaan dat we gingen. Ik was er minder enthousiast over. Het was zonde van onze tijd, de droom van een oude vrouw, meer niet. Bovendien was het nog een hele onderneming, Mali was een eind weg, moeilijk te bereiken, en waar we precies moesten zijn was ook niet duidelijk, want niemand had gehoord van die plek en het oord waar Mary het over had was op geen enkele kaart te vinden. Clemmie nam me bijna letterlijk aan de hand mee. En op de terugweg, nadat de as van oudtante Mary zich met het zand van de door haar uitgekozen plek was vermengd, had het lot toegeslagen en hadden onze wegen zich gesplitst. Ik keerde, samen met Hugh, terug naar Engeland en Clemmie, onbezonnen en romantisch, bleef achter in de woestijn omdat haar hart dat ingaf.

Kan iemand zich nog veel van zijn eigen bruiloft herinneren? Vreemd genoeg staat het gesprek met mevrouw Timmis me nog levendig voor de geest, terwijl de rest van de dag een waas is geworden, als een film die vooruit wordt gespoeld en die je af en toe op pauze zet voordat die weer snel verder af wordt gespeeld. Na de lunch regende het niet meer en scheen er een waterig zonnetje. Onze gasten liepen de tent uit en stapten omzichtig op het grasveld om het uitzicht op de vallei te bewonderen. Daar hoorden de Kingsleys natuurlijk niet bij, die kenden de omgeving als hun broekzak en waren niet van zins om van uitzichten te genieten, tenzij een vos zich had verscholen, of om naar hun kudde te

kijken, of om te zien hoe het met het zaaigoed ging. Zij zaten on-deruit aan de eettafels, hun brede achterste op de kleine vergulden stoeltjes, opgemonterd door de gratis drank en verheugd dat mijn vader daarvoor moest dokken. Het bleef voor hen oneindig interessant te speculeren hoeveel hij voor zijn kudde had gebeurd en hoeveel hij ving voor de weiden die hij verhuurde.

Onze eigen gasten, van onze leeftijd en hoofdzakelijk uit Londen afkomstig, stonden in groepjes bijeen en keken elkaar afwach- tend aan. Hugh en ik kenden elkaar nog niet lang genoeg om gezamenlijke vrienden te hebben en bij deze gelegenheid leerden ze elkaar eindelijk kennen. Ik zag mijn collega Merry staan lachen met Jem van Hughs werk en er waren nog meer ver- rassende combinaties. Er werd gelachen en lol gemaakt en er zou wat later worden gedanst. Mijn neven zaten overal en nergens en vermaakten zichzelf, maar ook de rest van de genodigden. Ie- mand werd in het water gegooid en weer een ander had het oude paard van mijn vader bestegen en reed zonder zadel rond op het gras.

Erica was in gesprek met Divinity, de vriendin van mijn neef Will. Divinity is een felle zwarte meid en ze schenen het prima met elkaar te kunnen vinden. Erica had nu eenmaal een zwak voor etnische minderheden. Neil had zo te zien naar Erica's ge- zondheidsregels te veel op. Hij zag er eindelijk eens wat vrolijker uit. Hij had zijn stropdas afgedaan en stond te flirten met Tabi- tha, mijn allermooiste vriendin. Daar zou Erica niet blij mee zijn. De goeie oude Tab vertegenwoordigde zo'n beetje alles waar ze een hekel aan had: ze was blank, had een goede opvoeding en een dure opleiding genoten en was buitengewoon frivol. Het walge- lijke zoontje Matthias was nergens te bekennen. Met een beetje geluk was hij degene die in de rivier was beland.

Mijn ouders zaten bij Hughs vader en moeder en het viel me op dat mijn vader zijn charme op mijn schoonmoeder had losge-

laten, zodat haar anders nerveus trekkende gezicht ontspannen was en ze glimlachend in zijn lichtblauwe ogen keek. Tante Ellen had het met Hughs vader over de nieuwe aardappelen. Ze konden het uitstekend met elkaar vinden, zodat mijn moeder al kettingrokend de Kingsleys kon uitdagen, want dat deed ze het liefst, en oom Peter rustig beschonken kon raken. Iedereen had het reuze naar zijn zin.

Die beelden staan in mijn geheugen gegrift, maar daar blijft het wel zo'n beetje bij. Een medewerker van The Willows kwam mevrouw Timmis in haar rolstoel ophalen en terwijl zij als een paard na een show werd ingeladen, kon ik haar harige wang kussen en mijn verontschuldigen aanbieden voor het feit dat ik haar van streek had gemaakt.

'Als we terug zijn, kom ik snel weer langs,' beloofde ik haar. 'Dan neem ik foto's mee en ik zal de groeten aan Clemmie voor u doen!' Ze knikte blij en hield mijn hand vast. Ze was ons gesprek alweer glad vergeten.

Als iemand zich die middag eenzaam voelde, dan was ik dat wel. Komt dat wel vaker voor op je trouwdag? Ik deed net of er niets aan de hand was, maar Hugh kwam afstandelijk op me over, hij zat met zijn hoofd ergens anders. Hij piekerde over zijn ouders en vrienden, of hun bed and breakfast wel voldeed en of de taxi's en de treinkaartjes naar Londen goed waren geregeld. Hij piekerde over de toespraak die hij moest houden – een korte maar, om mijn ouders te bedanken – en de zorgrimpels boven zijn neus werden steeds dieper. We sneden de taart aan, die tante Ellen zo prachtig had gemaakt, en Hugh stond naast me, zijn hand bedekte de mijne met het mes erin, maar ik voelde geen band. Het had evengoed een vreemde kunnen zijn die daar naast me stond.

Het was een mooie dag, de perfecte boerenbruiloft, maar toch bespeurde ik een vleugje teleurstelling, als een scherp steentje dat